

Vragen ter voorbereiding op de raad

Onderwerp: Actualisatie Erfgoedkaart

Raadsvergadering:	17 september 2026
Gesteld door:	H&G / Jos Peters
Portefeuillehouder:	R. van den Kerkhof
Teammanager:	Jan Peels / E. Koolen
Deadline:	17 september 2026

Vraag:

Erfgoed vertelt het verhaal van onze dorpen, ons landschap en de mensen die hier voor ons hebben gewoond en gewerkt. Dat willen we **koesteren en doorgeven aan volgende generaties**. Tegelijkertijd vinden wij dat erfgoed niet automatisch moet betekenen dat alles op slot gaat. Juist door erfgoed vroegtijdig mee te nemen, kunnen behoud en ontwikkeling elkaar versterken.

Daarbij hebben wij een aantal vragen:

1. Wat betekent opname op de erfgoedkaart concreet?

Kan het college helder aangeven wat het verschil is tussen *inventariseren* en *beschermen*? Leidt opname op de kaart op zichzelf tot beperkingen voor eigenaren of ontwikkelaars, of is daarvoor altijd nog een afzonderlijke beleidsmatige of juridische afweging nodig?

2. Erfgoed én ontwikkeling

Hoe zorgt het college ervoor dat de erfgoedkaart niet onbedoeld een belemmeringenkaart wordt? Kan bij toekomstige woningbouw, herontwikkeling of economische ontwikkeling het uitgangspunt zijn: **behouden waar het kan, inpassen waar het mogelijk is en ontwikkelen waar dat verantwoord kan?**

3. Voorspelbaarheid voor inwoners en ondernemers

De kaart bevat zeer veel objecten, structuren en gebieden en kan bovendien in de toekomst verder worden uitgebreid. Hoe zorgen we ervoor dat een eigenaar of initiatiefnemer vooraf eenvoudig kan zien welke erfgoedwaarden gelden en welke consequenties die mogelijk hebben? Kan dit bijvoorbeeld goed toegankelijk worden gemaakt via de interactieve kaart?

4. Erfgoed als kans

Wordt bij toekomstige gebiedsontwikkelingen niet alleen gekeken naar wat vanwege erfgoed *niet* kan, maar juist ook naar hoe historische gebouwen, structuren, groen en landschappelijke elementen kwaliteit en identiteit kunnen toevoegen aan nieuwe ontwikkelingen?

Antwoord:

1. Bij zowel archeologie als cultuurhistorie geldt dat opname op de erfgoedkaart als waardevol (zeer hoog, hoog, gemiddeld), dit niet betekent dat de gewenste ontwikkeling niet door kan gaan. Het wil enkel zeggen bij archeologie dat er mogelijk hogere kosten voor archeologisch onderzoek te verwachten zijn in gebieden waar de trefkans zeer hoog is. Bij zeer hoge cultuurhistorische waarde zal er bij de geplande ontwikkeling serieus rekening gehouden moeten worden met de aanwezige cultuurhistorische waarden. Deze moeten worden ingepast waar mogelijk en als dat niet kan, zal een goede onderbouwing en afweging noodzakelijk zijn. Verder geldt hierbij dat herstel van verdwenen

cultuurhistorische waarden een negatieve impact op de aanwezige cultuurhistorische waarden, kan compenseren.

2. Ja, de erfgoedkaart is bedoeld om de risico's met betrekking tot archeologische en cultuurhistorische waarden in beeld te brengen. Hierdoor kan vooraf al ingeschat worden waar bijvoorbeeld woningbouw hoge kosten met zich mee zal brengen als gevolg van archeologische of cultuurhistorische waarden. Er kan dan gekozen worden voor behoud of inpassing maar zeker ook behoud door ontwikkeling, zoals het terugbrengen van oude wegenstructuren of houtwallen en steilranden.
3. De erfgoedkaart is voor iedereen makkelijk toegankelijk via de website van de ODZOB, waar meerdere gemeentelijke erfgoedkaarten van Zuidoost-Brabant zijn ontsloten, zie [Valkenswaard | Interactieve erfgoedkaart van diverse gemeenten in Zuidoost-Brabant](#). Achterliggende informatie is hier ook te vinden, zie [Valkenswaard | Interactieve erfgoedkaart van diverse gemeenten in Zuidoost-Brabant](#).
4. Hier wordt zeker naar gekeken. De erfgoedkaart is juist bedoeld om aanwezige cultuurhistorische waarden bij geplande ontwikkelingen zoveel mogelijk in te passen en daar waar mogelijk te behouden of terug te brengen. Dit kan door een cultuurhistorische analyse met adviezen voor het stedenbouwkundig plan zoals dat ook voor Dommelkwartier is gedaan.